

مرکز پیش‌دانشگاهی و دبیرستان
بغیرالعلوم

به نام خدا

جامعه‌شناسی

امتحان درس :

نام و نام خانوادگی :

کد : ۲۵۱-۹۶۱۰۱۸

وقت امتحان : ۹۰

رشته : انسانی

کلاس : دهم

دانش آموز عزیز شما می‌توانید پاسخنامه امتحان را دو ساعت پس از پایان امتحان در پورتال مدرسه مشاهده نمایید.

www.bagheralolum.sch.ir

بارم	سوالات	ردیف
۱/۲۵	<p>در عبارات زیر صحیح و غلط را مشخص کنید.</p> <p>الف) جهان اجتماعی پدیده‌ای تکوینی است که به اراده و آگاهی انسان‌ها به وجود می‌آید.</p> <p>ب) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها، علت تفاوت جهان‌های اجتماعی است.</p> <p>ج) وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را باهم در نظر بگیریم، لایه‌های بنیادین جهان اجتماعی پدیدار می‌شود.</p> <p>د) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی بر روی یکدیگر بسته‌اند؛ ولی مرز آن‌ها بر اساس تفکر مردم، تغییر می‌کند.</p> <p>ه) جهان اجتماعی ترکیب کنش‌های اجتماعی انسان‌ها و کنش‌های طبیعی است.</p>	۱
۲	<p>جاهای خالی را با عبارت مناسب، پر کنید.</p> <p>الف) هر شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای انسان را معین می‌سازد.</p> <p>ب) به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی، خواهان رسیدن به آن‌ها هستند می‌گویند.</p> <p>ج) اگر نباشد، هیچ هنجار و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی، محقق نمی‌شوند.</p> <p>د) پیامدهای خودشان، کنش، محسوب می‌شوند.</p>	۲
۲	<p>سؤالات ۴ گزینه‌ای</p> <p>۳-۱) اینکه کودکان نمی‌توانند حرف بزنند، بیانگر کدام یک از ویژگی‌های کنش انسان است؟</p> <p>الف) آگاهانه بودن ب) ارادی بودن ج) هدف‌دار بودن د) معنادار بودن</p> <p>۳-۲) کدام گزینه بیانگر ترتیب درستی از لایه‌های اجتماعی است؟</p> <p>الف) هنجار- ارزش- نماد- عقاید ب) عقاید- ارزش- هنجار- نماد</p> <p>ج) ارزش- عقاید- هنجار- نماد د) نماد- عقاید- ارزش- هنجار</p> <p>۳-۳) در پیوستاری که در یک طرف آن پدیده‌های خرد و در طرف دیگر پدیده‌های کلان قرار دارد، تقسیم‌بر چه اساسی صورت گرفته است و در این پیوستار، "مدرسه" و "نظام آموزشی" به ترتیب در کدام قسمت قرار می‌گیرند؟</p> <p>الف) ذهنی و عینی بودن- میانه پیوستار- سطح خرد ب) اندازه و دامنه- سطح خرد- سطح کلان</p> <p>ج) ذهنی و عینی بودن- سطح کلان- سطح خرد د) اندازه و دامنه- میانه پیوستار- سطح کلان</p> <p>۳-۴) ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند است و ممکن است</p> <p>الف- موقعیت جدید برای کنش‌ها- پیامدهای ضروری باقی بماند ب- گسترش آگاهی و اراده نوین - جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.</p> <p>ج- موقعیت جدید برای کنش‌ها- جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند. د- گسترش آگاهی و اراده نوین- پیامدهای ضروری باقی بماند</p>	۳

۰/۷۵	<p>به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) موجودات ماورالطبیعی مانند سنت‌ها و قوانین الهی چه نسبتی با جهان اجتماعی دارند؟</p> <p>ب) منظور از جهان متجدد چیست؟</p> <p>ج) عبارت "جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او بکار می‌روند و هیچ قداستی ندارند." بیانگر کدامیک از ویژگی‌های جهان متجدد در نظر ماکس وبر است؟</p> <p>د) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، چگونه است؟</p> <p>ه) برنامه‌ریزان فرهنگی از چه طریقی زمینه تحقق آرمان‌ها را فراهم می‌کنند؟</p> <p>و) چهار مورد از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی را نام ببرید.</p> <p>ز) اعضای جهان اجتماعی چه زمان به عضویت این جهان درمی‌آیند؟</p>
۰/۵	
۰/۵	
۰/۵	
۰/۷۵	
۰/۷۵	

۲	در جدول زیر کنش‌ها را بر اساس درونی و بیرونی بودن و فردی و اجتماعی بودن، مشخص کنید.																														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>کنش / نوع</th> <th>درونی</th> <th>بیرونی</th> <th>فردی</th> <th>اجتماعی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>مرور ذهنی خاطرات</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>شرکت در نماز جماعت</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>جواب دادن به سؤالات این امتحان</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>خیال‌پردازی</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>توقف پشت چراغ‌قرمز، در زمانی که کسی در خیابان نیست.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	کنش / نوع	درونی	بیرونی	فردی	اجتماعی	مرور ذهنی خاطرات					شرکت در نماز جماعت					جواب دادن به سؤالات این امتحان					خیال‌پردازی					توقف پشت چراغ‌قرمز، در زمانی که کسی در خیابان نیست.				
کنش / نوع	درونی	بیرونی	فردی	اجتماعی																											
مرور ذهنی خاطرات																															
شرکت در نماز جماعت																															
جواب دادن به سؤالات این امتحان																															
خیال‌پردازی																															
توقف پشت چراغ‌قرمز، در زمانی که کسی در خیابان نیست.																															

۱/۵	<p>تعاریف ستون سمت راست به کدامیک از مفاهیم ۲ ستون بعدی اشاره دارد؟ (دو مورد در ۲ ستون وسط و چپ، اضافه است)</p> <p>۱) نظم</p> <p>۲) شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول جامعه باشد.</p> <p>۳) پدیده‌های مطلوب که مورد توجه و پذیرش باشد.</p> <p>۴) جهان اجتماعی بدین طریق تداوم می‌یابد.</p> <p>۵) نظم میان موجودات طبیعی</p> <p>۶) عقاید و ارزش‌ها</p> <p>الف) فرهنگ</p> <p>ب) ارزش اجتماعی</p> <p>ج) هنجار اجتماعی</p> <p>د) لایه‌های عمیق</p> <p>ه) نهاد اجتماعی</p> <p>و) کنش اجتماعی</p> <p>ز) پدیده ذهنی</p> <p>ض) تکوینی</p>
-----	---

۱	<p>سؤالات تشریحی</p> <p>الف) قطعی و احتمالی بودن پیامد کنش انسانی، یعنی چه؟</p> <p>ب) چرا و چگونه افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند؟</p> <p>ج) جمله "حقیقت هم ثابت است، هم متغیر" یعنی چه؟ توضیح دهید.</p> <p>د) لایه‌های سطحی و عمیق جهان اجتماعی ا تعریف کنید.</p> <p>ه) پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی چگونه‌اند؟ توضیح دهید.</p> <p>و) اصطلاح قفس آهنین در دیدگاه ماکس وبر را توضیح دهید.</p>
۱	
۱	
۱	
۱	
۱/۵	

جمع
۲۰

موفق باشید

ردیف	پاسخ
۱	الف) غلط : درس ۳، این جهان طبیعی است که پدیده‌ای تکوینی محسوب می‌شود؛ و جهان اجتماعی پدیده‌ای اعتباری است ب) صحیح: درس ۵، صفحه ۳۳، تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها، علت تفاوت جهان‌های اجتماعی است. ج) غلط: درس ۴، وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را باهم در نظر بگیریم، نهاد اجتماعی پدیدار نمی‌شود و نه لایه‌های بنیادین. د) غلط: درس ۷، صفحه ۴۸ قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی بر روی یکدیگر گشوده‌اند؛ ولی مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم، تغییر می‌کند. ه) غلط: درس ۳، بر اساس متن کتاب، جهان اجتماعی به مجموعه پدیده‌های اجتماعی گویند.
۲	الف) هر <u>نهاد اجتماعی</u> شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای انسان را معین می‌سازد. درس ۴ ص ۲۸ ب) به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی، خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، <u>آرمان اجتماعی</u> می‌گویند. درس ۷ ص ۴۸ ج) اگر <u>کنش اجتماعی</u> نباشد، هیچ هنجار و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی، محقق نمی‌شوند. درس ۲ ص ۱۲. د) پیامدهای <u>ارادی</u> خودشان، کنش، محسوب می‌شوند. درس ۱ ص ۶.
۳	۳-۱) الف) آگاهانه بودن : درس ۱ ص ۴ * ۲-۳) ب) عقاید- ارزش - هنجار- نماد: درس ۴ ص ۲۷ * ۳-۳) د) اندازه و دامنه - میانه پیوستار- سطح کلان: درس ۴ ص ۲۴ * ۴-۳) ب- گسترش آگاهی و اراده نوین - جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند: درس ۶ ص ۴۰.
۴	الف) به واسطه ارتباط با زندگی اجتماعی، در گستره جهان اجتماعی محسوب می‌شوند. درس ۳ ص ۲۰. ب) غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب در چهارصد سال اخیر. درس ۶ ص ۴۳. ج) طرد عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد. درس ۶ ص ۴۴. د) آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی عمومی و مشترک است. درس ۳ ص ۱۷. ه) از طریق تعلیم و تربیت. درس ۷ ص ۴۸. و) خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد. درس ۴ ص ۲۸. ز) تنها هنگامی که عضویت را بپذیرند و نقشی بر عهده گیرند و متناسب با آن از حقوق و تکلیف برخوردار شود. درس ۳ ص ۱۷.
۵	کنش / نوع مرور ذهنی خاطرات شرکت در نماز جماعت جواب دادن به سؤالات این امتحان خیال‌پردازی توقف پشت چراغ قرمز، در زمانی که کسی در خیابان نیست. بر اساس دروس ۱ و ۲. بحث کنش انسانی و اجتماعی.
۶	۱) ز) پدیده ذهنی. درس ۴ * ۲) ج) هنجار اجتماعی. درس ۳ * ۳) ب) ارزش اجتماعی. درس ۲ * ۴) الف) فرهنگ درس ۳ * ۵) ز) تکوینی. درس ۳ * ۶) د) لایه‌های عمیق. درس ۴ و ۵.

۷. پاسخ سوالات تشریحی:

الف) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهای که به اراده انسان‌ها وابسته‌اند، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشو یا نشود. درس ۱. ص ۶.

ب) پدیده‌های اجتماعی به‌مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. درس ۲. ص ۱۳.

ج) حقایق هرچند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند. یعنی برای جهان‌های اجتماعی، مکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه امکان خروج از باطل و پذیرش حق نیز وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها دچار تغییر نمی‌شود. درس ۷. ص ۵۳.

د) بخشی از جهان اجتماعی که به‌آسانی تغییر می‌کند و تغییر و تحول آن‌ها تحول‌چندانی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد. را لایه‌های سطحی آن گویند. بخش‌های دیگری وجود دارد که به‌آسانی تغییر نمی‌کند و اگر حذف شود جهان اجتماعی فرومی‌ریزد. به این دست از لایه‌ها، لایه‌های عمیق جهان اجتماعی گویند. درس ۴. ص ۲۷.

ه) جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان‌ها پدید می‌آید ولی این پدیده‌ها پس از آن‌که با کنش انسان‌ها محقق شدند؛ پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورند که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست. این پیامدها خود موقعیت جدیدی را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورند. درس ۶. ص ۳۹.

و) در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به‌وسیله علوم تجربی دنبال می‌کنند، به‌شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به‌تدریج اسیر نظام پیچیده‌ای می‌کند که مانند قفس آهنین همه ابعاد وجود آن‌ها را فراگرفته است. ازین روند به از دست رفتن آزادی و اراده انسان‌ها یاد می‌شود. درس ۶. ص ۴۴-۴۵.